

# Irena Kutyłowska

---

## Lublin - Stare Miasto, AZP 77-81/-

---

Informator Archeologiczny : badania 27, 76-77

---

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ska. Do prac wykopaliskowych wytyczono obszar 36 m<sup>2</sup> w pobliżu śladowo zachowanego wału wewnętrznego w południowej części stanowiska.

Pod humusem wystąpiła warstwa, w której widoczne były luźno rozrzucone, przepalane kamienie. Znalaziono w niej liczne fragm. ceramiki naczyniowej, fragm. prażnicy, bryły polepy, kości zwierzęce oraz wykonane z niebieskiego szkliwa paciorek. Materiał ceramiczny datować można wstępnie na okres wczesnego średniowiecza (X–XI w.), z widocznymi w nim silnymi tradycjami ceramiki ze starszych faz wczesnego średniowiecza. Poniżej, bezpośrednio na calcu, wystąpiła warstwa zawierająca niewielką ceramikę starożytną. Na szczególną uwagę zasługuje fragm. ceramiki gładkościennej, czernionej, z ornamentem trapezów i linii, oraz kilkanaście fragm. ceramiki sztrychowanej, które z dużą ostrożnością datować można na późny okres lateński. Na poziomie calca ukazały się także pozostałości spalonego drewna. Zachowane fragm. belek ułożone były równolegle i prostopadle do krawędzi grodziska, jednakże znaczny stopień ich zniszczenia uniemożliwia określenie charakteru tych konstrukcji. Na dnie wykopu wyróżniono kilkanaście dołów postępujących.

Planowana jest kontynuacja badań.

---

**Kowalewko, st. 3, gm. Oborniki, woj. poznańskie — patrz: środkowa i późna epoka brązu**

---

**Lasowice, st. A**  
**gm. Otmuchów, woj. opolskie**  
**AZP 92-32/—**

Państwowa Służba Ochrony Zabytków  
 Oddział Opole  
 Muzeum w Nysie

Badania prowadzili mgr mgr Klemens Macewicz, Krzysztof Spychała, Jakub Kubicha, Mirosława Macewicz, Waclaw Romiński (autor sprawozdania) i Mariusz Krawczyk. Skarb monet z X w.

Badania przeprowadzono w lutym i marcu 1993 r. na terenie pola uprawnego, usytuowanego w północno-wschodniej części wsi. Wykop o wymiarach 10 x 5 m założony został w miejscu niewielkiego, „dzikiego” wykopu. Przebadano glebę o miąższości ok. 40 cm. W trakcie prac odkryto 2 obiekty o nieokreślonej chronologii i funkcji, znaleziono kilka ułamków glinianych naczyń wczesnośredniowiecznych, zdobionych ornamentem falistym, oraz 178 monet srebrnych (w tym 25 fragm.) i mały ułamek ozdoby srebrnej, prawdopodobnie lunuli. Podstawową część depozytu stanowiły denary niemieckie, mniejszą denary czeskie i dirhemy arabskie. Ze względu na rozwleczenie depozytu podczas orki, stosowano w trakcie badań wykrywacz metali.

Według wstępnych ustaleń dr Barbary Butent z Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu można przypuszczać, że skarb został zdeponowany po 983 r.

Zabytki i dokumentacja znajdują się w Muzeum w Nysie.

---

**Lublin-Stare Miasto**  
**AZP 77-81/—**

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej  
 Katedra Archeologii w Lublinie.

Obserwację i dokumentację prowadziła dr Irena Kutylowska z własnych środków finansowych. Wał wczesnośredniowieczny X–XI (XIII?) w.

Wiosną 1990 r. przy narożnej kamienicy ul. Rybna nr 8–Noworybna nr 3, od strony Noworybnej kopano wykop pod schody zewnętrznej zejścia do suterenu zaadaptowanej na sklep. We wkopie tym odsłonięto nawarstwienia kulturowe z bogatym materiałem zabytkowym, co pozwoliło uzupełnić naszą wiedzę o najslabiej rozpoznanej, zachodniej partii lubelskiego Starego Miasta.

W wykopie odsłonięto i zadokumentowano warstwę 1 — czysty, jasnożółty less calcowy, który zalegał tam już na głębokości 1–1,1 m poniżej współczesnej nawierzchni i stopniowo, poprzez pomarańczowobrunatne zabarwienie (warstwa 2) przechodził w intensywnie czarną, kulturową warstwę 3.

Warstwa 3 zawierała relikty spalonych konstrukcji drewnianych w układzie krzyżującym się oraz polepę i fragm. ceramiki. Strop jej był poziomo ostro ścięty w wyniku przeprowadzonych tam prac niwelacyjnych. Cechy technologiczne, ukształtowanie brzegów oraz zdobnictwo ceramiki z warstwy 3 datują relikty spalonych konstrukcji drewnianych na X–XI w. (do XIII w.).

Powyżej zalegała warstwa 4, zawierająca gruz kamienno-ceglany, z najstarszą ceramiką datowaną na XIV–XV w.

Stratyfikacja i chronologia reliktyw odsłoniętych w wykopie, a szczególnie wysoko zalegający tam less calcowy wskazują, że zabudowa murowana parzystej strony ul. Rybnej stała na zachodnim zboczu głębokiego (do 8 m poniżej współczesnej nawierzchni) wąwozu, stwierdzonego wcześniej w obrębie jezdni tej ulicy. Analogiczny układ nawarstwień pod względem struktury i chronologii zadokumentowano też w licznych wykopach wzdłuż nieparzystej, wschodniej strony ul. Rybnej, gdzie lokalizowany jest wał obronny wczesnośredniowiecznego podgrodzia, zajmującego północną partię dzisiejszego Starego Miasta. Z porównania wartości bezwzględnych stropu lessu calcowego na zachodnim zboczu wąwozu — 191,48 m n. p. m. — z jego stropem na zboczu wschodnim — 190,40 m n. p. m. — wynika, że te lokalne uwarunkowania topograficzne utrudniały organizowanie od zachodu skutecznej obrony podgrodzia i wymusiły zapewne jeszcze w X w. dodatkowe umocnienie również zachodniego zbocza wąwozu (relikty w warstwie 3). Umocnienia te zniwelowano, kiedy po 1342 r. Lublin otrzymał mury obronne, wzniesione po zewnętrznej stronie wałów drewniano-ziemnych. Znajduje to potwierdzenie w ceramice z XIV–XV w. pozyskanej z warstwy 4.

Zniwelowane w XIV w. nasypy wczesnośredniowiecznych wałów obronnych podgrodzia wykorzystano zapewne na tym odcinku do zasypania wąwozu na ciągu jezdni ul. Rybnej.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Mielec, st. 16, gm. loco, woj. rzeszowskie — patrz: młodszy okres przedrzymski — okres wpływów rzymskich

Podeblocie, st. 1  
gm. Trojanów, woj. siedleckie  
AZP 69-73/—

Uniwersytet Warszawski Instytut Archeologii

Badania prowadzili mgr mgr Paul Barford i Ewa Marczak (autorzy sprawozdania) pod kierunkiem prof. dr. hab. Jerzego Gąssowskiego. Udział wzięli studenci Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutu Archeologii Uniwersytetu Londyńskiego oraz wolontariusze z Polski. Finansowane przez Instytut Archeologii UW i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Siedlcach. Dziewiąty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne.

Głównym celem prac wykopaliskowych w 1993 r. było lepsze poznanie rozplanowania wnętrza grodziska. Wytyczono 5 wykopów (XXVII, XXIX, XXXI, XXXII, XXXIII) o łącznej powierzchni 372 m<sup>2</sup>. Wykop XXVII znajdował się we wschodniej części stanowiska, pozostałe wykopy zlokalizowano w jego północno-zachodniej partii.

Wykop XXVII wytyczono u podstawy wału III grodziska, po jego wewnętrznej stronie. Miał on na celu odkrycie starszej fazy osady przyrodowej nr 2 i sprawdzenie, czy u podnóża wału istniała zabudowa związana z jego funkcjonowaniem. W wyniku przeprowadzo-